

Wytyczne Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie warunków wydawania zgody PLW na przemieszczanie drobiu, w tym drobiu odchowanego, piskląt jednodniowych drobiu lub jaj wylęgowych, jaj konsumpcyjnych, w tym wymagań bioasekuracji z obszaru zapowietrzonego albo zagrożonego, wyznaczonych w związku z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu, w tym również w sprawie warunków dotyczących uboju drobiu z powyższych obszarów, postępowania z mięsem otrzymanym z tych zwierząt i jego znakowania oraz postępowania z otrzymanymi ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego.

OBSZAR ZAPOWIETRZONY

A. Warunki przemieszczenia drobiu z gospodarstwa położonego w obszarze zapowietrzonym do wyznaczonej rzeźni.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** drobiu z gospodarstwa położonego w obszarze zapowietrzonym do rzeźni wyznaczonej przez powiatowego lekarza weterynarii (PLW) w celu natychmiastowego uboju może mieć miejsce po spełnieniu poniższych warunków.

1. W gospodarstwie pochodzenia:
 - a) urzędowy lekarz weterynarii przeprowadził badanie kliniczne drobiu w okresie 24 godzin przed wysłaniem go do uboju,
 - b) w okresie krótszym niż 48 godziny przed wywozem pobrano od drobiu próbki do badań laboratoryjnych i uzyskano wyniki wykluczające zakażenie wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków.
2. PLW przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą poziom bioasekuracji gospodarstwa pochodzenia, w tym:
 - a) czy drób utrzymywany jest w kurnikach lub innych pomieszczeniach w sposób uniemożliwiający kontakt utrzymywanego tam drobiu z drobiem utrzymywanym w innych gospodarstwach oraz minimalizujący ryzyko kontaktu z dzikimi ptakami,
 - b) przy wejściach i wjazdach do gospodarstwa oraz wyjściach i wyjazdach z gospodarstwa oraz przy wejściach i wyjściach z i do pomieszczeń, w których utrzymywany jest drób, zostały umieszczone maty dezynfekcyjne oraz czy są one w odpowiedni sposób nasączone właściwym środkiem dezynfekcyjnym w ilości i stężeniu zapewniającym

- jego skuteczność zgodnie z zaleceniami producenta produktu biobójczego,
- c) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z niego wychodzące w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się grypy ptaków,
 - d) ogólnego stanu zdrowia drobiu w gospodarstwie.
3. PLW właściwy dla rzeźni został poinformowany o planowanym terminie transportu i wyraził, w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.) zgodę na przyjęcie ptaków.

Dowody na potrzeby postępowania w sprawie zgody na transport drobiu PLW powinien uzyskać po przeprowadzeniu kontroli w gospodarstwie pochodzenia ptaków.

Ogólny stan zdrowia drobiu w gospodarstwie należy ocenić na podstawie **danych ewidencji produkcji drobiu w gospodarstwie pochodzenia drobiu, w tym rejestru upadków** oraz **kontroli ewidencji leczenia ptaków**, która wykazała, że w gospodarstwie pochodzenia drobiu nie notowano w okresie 21 dni przed wysyłką zwiększonych padnięć drobiu (przekroczenie normalnego współczynnika padnięć ptaków w stadzie) lub innych niepokojących objawów klinicznych, które mogą wskazywać na wystąpienie grypy ptaków w tym, m.in. spadku dziennej produkcji jaj (jeśli dotyczy), spadku dziennego wskaźnika przyjęcia paszy lub wody, objawów klinicznych takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność ruchów; duszność, sinica i wybroczynowość, biegunka).

Badanie kliniczne drobiu należy przeprowadzić **w każdej jednostce produkcyjnej w gospodarstwie pochodzenia drobiu** (w każdym obiekcie, w którym utrzymywany jest drób).

Do badań laboratoryjnych pobiera się próbki:

- a) w okresie krótszym niż 48 godzin przed opuszczeniem przez drób gospodarstwa pochodzenia;
- b) co najmniej 60 wymazów z tchawicy lub jamy ustno-gardłowej od drobiu przeznaczonego na ubój z każdej jednostki produkcyjnej (z każdego obiektu, w którym utrzymywany jest drób, przeznaczony do wysyłki);

Wymagania dla transportu drobiu do wyznaczonej rzeźni.

- a) drób pochodzący z gospodarstw położonych w obszarze zapowietrzonym musi być transportowany do wyznaczonej rzeźni środkami transportu zaplombowanymi przez PLW lub pod jego nadzorem; w ramach nadzoru PLW uzgadnia z przewoźnikiem trasę przewozu;
- b) środek transportu niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu pod nadzorem PLW.

Wymagania dotyczące przyjęcia drobiu w rzeźni, warunków uboju oraz postępowania z pozyskanym mięsem

1. Rzeźnia, w której będzie dokonywany ubój drobiu pochodzącego z obszaru zapowietrzonego musi zostać wyznaczona przez PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia drobiu. Wyznaczenie to należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu drobiu, zawarte ww. decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca pochodzenia zwierząt w sprawie zgody na transport. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez zakład warunków weterynaryjnych dla uboju drobiu z obszaru zapowietrzonego.
2. PLW właściwy ze względu na położenie rzeźni:
 - 1) został poinformowany o planowanym terminie przywozu drobiu i wyraził zgodę,
 - 2) upewnił się, iż:
 - a) zakład, do którego będzie dostarczony drób do uboju posiada możliwość przetworzenia mięsa pozyskanego z ww. drobiu zgodnie z przepisami rozporządzenia MRiRWz dnia 21 października 2016r. w sprawie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z obszaru podlegającego ograniczeniom w zakresie zdrowia zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 1762), przy zastosowaniu jednej z poniżej wymienionych metod skuteczności rozpoznanej dla wyeliminowania czynnika chorobotwórczego grypy ptaków:
 - obróbka cieplna w hermetycznie zamkniętym opakowaniu przy wskaźniku sterylizacji F_0 w wysokości co najmniej 3,00;
 - obróbka cieplna przeprowadzona w temperaturze co najmniej 70°C, którą uzyskuje się wewnątrz mięsa;
 - obróbka cieplna przeprowadzona w temperaturze co najmniej 80°C, którą uzyskuje się wewnątrz mięsa i na podstawie powyższych danych wyraził zgodę na przyjęcie drobiu do rzeźni w trybie określonym w części A pkt.3 niniejszych Wytycznych
 - b) w przypadku, gdy zakład w którym planowany jest ubój drobiu nie jest zakładem zintegrowanym i nie ma możliwości poddania mięsa obróbce, zakład do którego zostanie przewiezione mięso po uboju, posiada takie możliwości przy spełnieniu wymagań dotyczących oddzielnego transportu i przechowywania tego mięsa.
3. Obróbkę mięsa, o której mowa powyżej, przeprowadza zakład, który:
 - 1) dysponuje technologią umożliwiającą przeprowadzenie tej obróbki;
 - 2) został wyznaczony przez właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii, w drodze decyzji, do przeprowadzenia tej obróbki, zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia).
4. Zgodę na przyjęcie drobiu wydaje się w formie postanowienia. W pouczeniu postanowienia powinny być zawarte warunki dotyczące uboju, o których mowa w § 14 rozporządzenia MRiRW z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zwalczania grypy ptaków (Dz. U., Nr 239, poz. 1752, z późn. zm.)

5. W wyznaczonej rzeźni urzędowy lekarz weterynarii przeprowadza szczegółowe badanie przedubojowe drobiu, ze szczególnym uwzględnieniem objawów klinicznych, takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność ruchów; duszność, sinica i wybroczynowość, biegunka.
6. Do czasu uboju drób jest trzymany w sposób zapewniający brak kontaktu z innym drobiem, a ubój tego drobiu w ww. rzeźni zostanie przeprowadzony w odrębnym cyklu produkcyjnym lub w innym czasie niż ubój innego drobiu.
7. W wyznaczonej rzeźni urzędowy lekarz weterynarii przeprowadza badanie poubojowe drobiu ze szczególnym uwzględnieniem objawów anatomopatologicznych, mogących wskazywać na wysoce zjadliwą grypę ptaków.
8. Po poddaniu drobiu ubojowi, rzeźnia powinna zostać oczyszczona i odkażona.
9. Mięso pozyskane z tego drobiu poddaje się przetworzeniu przy zastosowaniu jednej z wyżej wymienionych metod, o skuteczności rozpoznanej dla wyeliminowania czynnika chorobotwórczego grypy ptaków, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2016 r. w sprawie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z obszaru podlegającego ograniczeniom w zakresie zdrowia zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 1762).
10. Świeże mięso, które będzie poddane ww. obróbce, podlega procedurze opracowanej w ramach kontroli wewnętrznej zakładu, umożliwiającej natychmiastową identyfikację tego mięsa.
11. Pozyskiwanie, rozbiór, transport, przechowywanie lub przetwarzanie świeżego mięsa, odbywa się w sposób zapewniający brak kontaktu z mięsem drobiowym przeznaczonym na rynek wewnątrzspółnotowy lub rynki państw trzecich.
12. Opakowania mięsa drobiowego pozyskanego z drobiu pochodzącego z obszaru zapowietrzonego znakuje się specjalnym znakiem identyfikacyjnym, który:
 - a) ma kształt owalny o szerokości 6,5 cm oraz wysokości 4,5 cm oraz zawiera:
 - w górnej części – litery PL,
 - na środku – weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu,
 - w dolnej części – litery WEprzy czym wysokość liter PL oraz WE wynosi co najmniej 0,8 cm, a wysokość weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego zakładu – co najmniej 1 cm;
 - b) przestemplowuje się znakiem składającym się z 2 linii ukośnych przecinających się pod kątem prostym, z punktem skrzyżowania w środku pieczęci, tak aby informacje zawarte w tym znaku były czytelne;
 - c) jest наносzony pod bezpośrednim nadzorem urzędowego lekarza weterynarii.

Powiatowy lekarz weterynarii prowadzi dokumentację, która zawiera informacje pozwalające na identyfikację grupy urzędowych lekarzy weterynarii przeprowadzających badanie przed i poubojowe drobiu.

13. PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni informuje PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia drobiu, o poddaniu ubojowi tego drobiu.
14. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b PLW właściwy ze względu na miejsce położenia zakładu obróbki informuje o poddaniu obróbce mięsa PLW właściwego dla rzeźni.
15. Uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (UPPZ) powstające w wyniku uboju drobiu pochodzącego z obszaru zapowietrzonego, należy kategoryzować zgodnie z przepisami *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009*, a więc mogą stanowić materiał kategorii 3, sporadycznie 2 lub 1 (np. zawierające pozostałości substancji w ilościach przekraczających ich dozwolony poziom).
Powstałe UPPZ muszą zostać przetransportowane z rzeźni bezpośrednio do zakładu przetwórczego odpowiedniej kategorii, znajdującego się na terytorium Polski.
Zakład przetwórczy powinien zapewnić obróbkę UPPZ przy użyciu jednej z metod od 1 do 5 określonych w rozdziale III załącznika IV *rozporządzenia Komisji (UE) nr 142/2011*.

Metody przetwarzania 1 - 5

	Rozdrobienie (mm)	Temperatura (oC)	Czas (min)	Ciśnienie (bar)
Metoda 1 (sterylizacja ciśnieniowa)	50	133	20	3
Metoda 2	150	100 110 120	125 120 50	atmosferyczne
Metoda 3	30	100 110 120	95 55 13	atmosferyczne
Metoda 4	30	100 110 120 130	6 13 8 3	atmosferyczne
Metoda 5	20	80 100	120 60	atmosferyczne

Wymienione w tabeli temperatury wnętrza mogą być dla poszczególnej metody osiągane kolejno lub poprzez jednoczesne wystąpienie wymienionych okresów.

W szczególnych przypadkach istnieje również możliwość przekazania w/w UPPZ do zakładu przetwórczego prowadzącego obróbkę przy użyciu innych niż wymienione metod przekształcania termicznego, po uzgodnieniu z PLW właściwym dla zakładu przetwórczego. Niemniej jednak obróbka termiczna powinna gwarantować osiągnięcie temperatury minimalnej 80°C wewnątrz produktu.

Produkty pochodne otrzymane w wyniku obróbki termicznej mogą zostać dopuszczone do obrotu bez ograniczeń.

Wysyłka UPPZ z rzeźni do przekształcenia termicznego powinna odbywać się w porozumieniu z PLW właściwym dla zakładu przetwórczego:

- a) PLW właściwy dla rzeźni informuje PLW właściwego dla zakładu przetwórczego o wysyłce UPPZ,
- b) PLW właściwy dla zakładu przetwórczego informuje PLW właściwego dla rzeźni o dotarciu UPPZ do miejsca przeznaczenia.

B. Warunki przemieszczenia piskląt jednodniowych z zakładu wylęgu drobiu położonego na obszarze zapowietrzonym do gospodarstwa wyznaczonego przez PLW.

Wymagania dotyczące gospodarstwa przeznaczenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** piskląt jednodniowych pochodzących z zakładu wylęgu drobiu położonego na obszarze zapowietrzonym do gospodarstwa wyznaczonego przez PLW na terytorium RP, w szczególności położonego poza obszarem zapowietrzonym albo zagrożonym, może mieć miejsce jeśli gospodarstwo przeznaczenia, do którego przemieszczane są pisklęta jednodniowe spełnia środki bezpieczeństwa biologicznego wskazane w **załączniku nr 1 do niniejszych wytycznych.**

Gospodarstwo przeznaczenia:

- a) po przewiezieniu piskląt jednodniowych powinno zostać objęte nadzorem urzędowym w kierunku grypy ptaków,
- b) po przemieszczeniu do gospodarstwa przeznaczenia położonym poza obszarem zapowietrzonym albo zagrożonym, przywiezione pisklęta (drób) nie mogą opuścić gospodarstwa przeznaczenia przez co najmniej 21 dni od dnia wprowadzenia piskląt jednodniowych do tego gospodarstwa.

Wymagania dla transportu piskląt jednodniowych z zakładu wylęgu drobiu położonego na obszarze zapowietrzonym do gospodarstwa przeznaczenia położonego na terytorium RP:

- a) pisklęta jednodniowe pochodzące z zakładów wylęgu drobiu położonych w obszarze zapowietrzonym muszą być transportowane do gospodarstwa przeznaczenia środkami transportu zaplombowanymi przez PLW lub pod jego nadzorem; w ramach nadzoru PLW uzgadnia z przewoźnikiem trasę przewozu,

- b) w trakcie transportu stosuje się środki bezpieczeństwa biologicznego określone w **załączniku nr 1 do niniejszych wytycznych**,
- c) środek transportu niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu pod nadzorem PLW.

Wyznaczenie gospodarstwa należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu piskląt jednodniowych, zawarte w decyzji administracyjnej. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez gospodarstwo warunków weterynaryjnych dla utrzymywania drobiu z obszaru zapowietrzonego.

C. Warunki przemieszczenia drobiu odchowanego przed rozpoczęciem nieśności, z zakładu odchowu drobiu położonego w obszarze zapowietrzonym do gospodarstwa wyznaczonego przez PLW położonego w szczególności na obszarze zapowietrzonym albo zagrożonym.

Wymagania dotyczące zakładu odchowu drobiu.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** drobiu odchowanego przed rozpoczęciem nieśności pochodzącego z zakładu odchowu drobiu położonego na obszarze zapowietrzonym do gospodarstwa położonego w szczególności w obszarze zapowietrzonym albo zagrożonym, wyznaczonego przez PLW, może mieć miejsce po spełnieniu poniższych warunków.

1. W zakładzie odchowu drobiu:
 - a) urzędowy lekarz weterynarii przeprowadził badanie kliniczne drobiu, w szczególności drobiu przeznaczonego do transportu, w okresie 24 godzin przed transportem,
 - b) pobrano od drobiu próbki do badań laboratoryjnych i uzyskano wyniki wykluczające zakażenie wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków;
2. PLW przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą poziom bioasekuracji w zakładzie odchowu drobiu, w tym:
 - a) czy drób utrzymywany jest w kurnikach lub innych pomieszczeniach w sposób uniemożliwiający kontakt utrzymywanego tam drobiu z drobiem utrzymywanym w innych gospodarstwach oraz minimalizujący ryzyko kontaktu z dzikimi ptakami,
 - b) przy wejściach i wjazdach do zakładu odchowu drobiu oraz wyjściach i wyjazdach z oraz przy wejściach i wyjściach z i do pomieszczeń, w których utrzymywany jest drób, zostały umieszczone maty dezynfekcyjne oraz czy są one w odpowiedni sposób nasączone właściwym środkiem dezynfekcyjnym w ilości i stężeniu zapewniającym jego skuteczność zgodnie z zaleceniami producenta produktu biobójczego,
 - c) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do zakładu odchowu drobiu lub z niego wychodzące w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się grypy ptaków.

Wymagania dla transportu odchowanego drobiu do wyznaczonego gospodarstwa.

- a) odchowany drób musi być transportowany do wyznaczonego gospodarstwa środkami transportu zaplombowanymi przez PLW lub pod jego nadzorem; w ramach nadzoru PLW uzgadnia z przewoźnikiem trasę przewozu,
- b) środek transportu niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu pod nadzorem PLW.

Gospodarstwo przeznaczenia:

- a) w gospodarstwie nie jest utrzymywany żaden drób,
- b) po przewiezieniu drobiu odchowanego powinno zostać objęte nadzorem urzędowym w kierunku grypy ptaków,
- c) po przemieszczeniu do gospodarstwa przeznaczenia położonego poza obszarem zapowietrzonym albo zagrożonym, przywieziony drób odchowany nie może opuścić gospodarstwa przeznaczenia przez co najmniej 21 dni od dnia wprowadzenia drobiu do tego gospodarstwa.

Wyznaczenie gospodarstwa należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu drobiu, zawarte w decyzji administracyjnej. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez gospodarstwo warunków weterynaryjnych dla utrzymywania drobiu z obszaru zapowietrzonego.

D. Warunki przemieszczenia jaj wylęgowych z gospodarstw położonych na obszarze zapowietrzonym do wyznaczonego przez PLW zakładu wylęgu drobiu.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, zgody na transport jaj wylęgowych z gospodarstwa położonego w obszarze zapowietrzonym do zakładu wylęgu drobiu może mieć miejsce po spełnieniu poniższych warunków.

W gospodarstwie pochodzenia:

1. urzędowy lekarz weterynarii przeprowadził badanie stad rodzicielskich, z których pochodzą jaja wylęgowe, i wykluczył wysoce zjadliwą grypcę ptaków.
2. PLW przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą poziom bioasekuracji gospodarstwa pochodzenia, w tym:
 - a) czy drób utrzymywany jest w kurnikach lub innych pomieszczeniach w sposób uniemożliwiający kontakt utrzymywanego tam drobiu z drobiem utrzymywanym w innych gospodarstwach oraz minimalizujący ryzyko kontaktu z dzikimi ptakami,
 - b) przy wejściach i wjazdach do gospodarstwa oraz wyjściach i wyjazdach z gospodarstwa oraz przy wejściach i wyjściach z i do pomieszczeń, w których utrzymywany jest drób, zostały umieszczone maty dezynfekcyjne oraz czy są one w odpowiedni sposób nasączone właściwym środkiem dezynfekcyjnym w ilości i stężeniu zapewniającym

- jego skuteczność zgodnie z zaleceniami producenta produktu biobójczego,
- c) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z niego wychodzące w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się grypy ptaków,
 - d) ogólnego stanu zdrowia stad rodzicielskich w gospodarstwie pochodzenia.

Dowody na potrzeby postępowania w sprawie zgody na transport jaj wylęgowych PLW powinien uzyskać po przeprowadzeniu kontroli w gospodarstwie pochodzenia.

Ogólny stan zdrowia stad rodzicielskich w gospodarstwie należy ocenić na podstawie danych ewidencji produkcji drobiu w gospodarstwie pochodzenia, w tym rejestru upadków oraz kontroli ewidencji leczenia ptaków; która wykazała, że w gospodarstwie pochodzenia drobiu nie notowano w okresie 21 dni przed wysyłką zwiększonych padnięć drobiu (przekroczenie normalnego współczynnika padnięć ptaków w stadzie) lub innych niepokojących objawów klinicznych, które mogą wskazywać na wystąpienie grypy ptaków w tym, m.in. spadku dziennej produkcji jaj, spadku dziennego wskaźnika przyjęcia paszy lub wody, objawów klinicznych takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność ruchów; duszność, sinica i wybroczynowość, biegunka).

Badanie kliniczne drobiu należy przeprowadzić w każdej jednostce produkcyjnej w gospodarstwie pochodzenia (w każdym obiekcie, w którym utrzymywany jest drób). PLW/urzędowy lekarz weterynarii co 15 dni powinien przeprowadzić **badanie kliniczne drobiu reprodukcyjnego w każdej jednostce w stadzie rodzicielskim drobiu, z którego będą przemieszczane jaja wylęgowe.**

Wymagania dla transportu jaj wylęgowych pochodzących z gospodarstw położonych na obszarze zapowietrzonym do wyznaczonego przez PLW zakładu wylęgu drobiu.

- a) jaja wylęgowe i ich opakowania poddaje się odkażaniu,
- b) jaja wylęgowe i ich opakowania znakuje się w sposób umożliwiający identyfikację miejsca ich pochodzenia,
- c) jaja wylęgowe transportuje się w środkach transportu zaplombowanych przez powiatowego lekarza weterynarii lub pod jego nadzorem; w ramach nadzoru PLW uzgadnia z przewoźnikiem trasę przewozu.

Wymagania dla zakładu wylęgu drobiu.

Zakład wylęgu drobiu spełnia wymagania bioasekuracji, określone w **załączniku nr 2 do niniejszych wytycznych.**

Wyznaczenie zakładu należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu jaj, zawarte w decyzji administracyjnej. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez zakład warunków weterynaryjnych dla wylęgu drobiu z obszaru zapowietrzonego.

E. Warunki przemieszczenia jaj konsumpcyjnych z gospodarstw położonych na obszarze zapowietrzonym bezpośrednio do wyznaczonego przez PLW zakładu pakowania jaj.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, zgody na transport jaj konsumpcyjnych z gospodarstwa położonego w obszarze zapowietrzonym bezpośrednio do zakładu pakowania jaj może mieć miejsce po spełnieniu poniższych warunków:

- 1) PLW właściwy dla gospodarstwa pochodzenia przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą spełnienie wymagań bioasekuracji w tym gospodarstwie oraz stan zdrowia kur niosek.
- 2) Jaja zostały umieszczone w pojemnikach jednorazowych.
- 3) Zastosowano środki bezpieczeństwa biologicznego w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się grypy ptaków. Środki bezpieczeństwa biologicznego obejmują oczyszczanie oraz odkażanie powierzchni jaj w gospodarstwie pochodzenia albo w zakładzie pakowania jaj przy zastosowaniu środków biobójczych dopuszczonych do stosowania w przemyśle spożywczym.

Wymagania dla transportu jaj konsumpcyjnych do wyznaczonego zakładu pakowania jaj.

- 1) Jaja pochodzące z gospodarstw położonych w obszarze zapowietrzonym muszą być transportowane bezpośrednio do wyznaczonego zakładu pakowania jaj.
- 2) Zakład pakowania jaj musi zostać wyznaczony przez PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia jaj. Wyznaczenie to należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu jaj, zawarte w decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca pochodzenia jaj. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez zakład warunków weterynaryjnych dla zakładu pakowania jaj z obszaru zapowietrzonego.
- 3) PLW właściwy ze względu na położenie zakładu pakowania jaj został poinformowany o planowanej wysyłce jaj oraz o konieczności lub braku konieczności poddania jaj czyszczeniu oraz odkażaniu.
- 4) Środek transportu oraz sprzęt wykorzystywany do transportu jaj niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu pod nadzorem PLW.

F. Warunki przemieszczenia jaj konsumpcyjnych z gospodarstw położonych na obszarze zapowietrzonym bezpośrednio do wskazanego przez PLW zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

PLW właściwy dla gospodarstwa pochodzenia wydaje w drodze decyzji administracyjnej, **zgode na transport** jaj konsumpcyjnych z gospodarstwa położonego w obszarze zapowietrzonym bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne w sposób określony w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji X w rozdziale II, w celu ich przetworzenia w sposób określony w rozporządzeniu nr 852/2004 w załączniku II w rozdziale XI. Wydając zgodę PLW przeprowadza analizę ryzyka uwzględniającą spełnienie wymagań bioasekuracji w gospodarstwie pochodzenia oraz stan zdrowia kur niosek.

Wymagania dla transportu jaj konsumpcyjnych do wskazanego zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne.

- 1) Jaja pochodzące z gospodarstw położonych w obszarze zapowietrzonym muszą być transportowane do wskazanego przez PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia, zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne, który wytwarza lub przetwarza produkty jajeczne w sposób określony w rozporządzeniu 853/2004 w załączniku III w sekcji X w rozdziale II oraz rozporządzeniu 852/2004 w załączniku II rozdziale II;
- 2) Środek transportu oraz sprzęt wykorzystywany do transportu jaj niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu pod nadzorem PLW.
- 3) PLW właściwy ze względu na położenie zakładu został poinformowany o planowanych wysyłkach jaj.

OBSZAR ZAGROŻONY

A. Warunki przemieszczenia drobiu z gospodarstwa położonego w obszarze zagrożonym do wyznaczonej rzeźni.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** drobiu z gospodarstwa położonego w obszarze zagrożonym do rzeźni wyznaczonej przez powiatowego lekarza weterynarii (PLW) w celu natychmiastowego uboju może mieć miejsce po spełnieniu poniższych warunków.

1. W gospodarstwie pochodzenia:
 - a) urzędowy lekarz weterynarii przeprowadził badanie kliniczne drobiu w okresie 24 godzin przed wysłaniem go do uboju,
 - b) w okresie krótszym niż 48 pobrano od drobiu próbki do badań laboratoryjnych i uzyskano wyniki wykluczające zakażenie wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków.

2. PLW przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą poziom bioasekuracji gospodarstwa pochodzenia, w tym:

- a) czy drób utrzymywany jest w kurnikach lub innych pomieszczeniach w sposób uniemożliwiający kontakt utrzymywanego tam drobiu z drobiem utrzymywanym w innych gospodarstwach oraz minimalizujący ryzyko kontaktu z dzikimi ptakami,
- b) przy wejściach i wjazdach do gospodarstwa oraz wyjściach i wyjazdach z gospodarstwa oraz przy wejściach i wyjściach z i do pomieszczeń, w których utrzymywany jest drób, zostały umieszczone maty dezynfekcyjne oraz czy są one w odpowiedni sposób nasączone właściwym środkiem dezynfekcyjnym w ilości i stężeniu zapewniającym jego skuteczność zgodnie z zaleceniami producenta produktu,
- c) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do gospodarstwa lub z niego wychodzące w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się grypy ptaków,
- d) ogólnego stanu zdrowia drobiu w gospodarstwie.

3. PLW właściwy dla rzeźni został poinformowany o planowanym terminie transportu i wyraził, w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.) zgodę na przyjęcie ptaków.

Dowody na potrzeby postępowania w sprawie zgody na transport drobiu PLW powinien uzyskać po przeprowadzeniu kontroli w gospodarstwie pochodzenia ptaków.

Ogólny stan zdrowia drobiu w gospodarstwie należy ocenić na podstawie **danych ewidencji produkcji drobiu w gospodarstwie pochodzenia drobiu, w tym rejestru upadków oraz kontroli ewidencji leczenia ptaków**; która wykazała, że w gospodarstwie pochodzenia drobiu nie notowano w okresie 21 dni przed wysyłką zwiększonych padnięć drobiu (przekroczenie normalnego współczynnika padnięć ptaków w stadzie) lub innych niepokojących objawów klinicznych, które mogą wskazywać na wystąpienie grypy ptaków w tym, m.in. spadku dziennej produkcji jaj (jeśli dotyczy), spadku dziennego wskaźnika przyjęcia paszy lub wody, objawów klinicznych takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność ruchów; duszność, sinica i wybroczynowość, biegunka).

Badanie kliniczne drobiu należy przeprowadzić **w każdej jednostce produkcyjnej w gospodarstwie pochodzenia drobiu** (w każdym obiekcie, w którym utrzymywany jest drób).

Do badań laboratoryjnych pobiera się próbki:

- a) w okresie krótszym niż 48 godzin przed opuszczeniem przez drób gospodarstwa pochodzenia;
- b) co najmniej 60 wymazów z tchawicy lub jamy ustno-gardłowej od drobiu przeznaczonego na ubój z każdej jednostki produkcyjnej (z każdego obiektu, w którym utrzymywany jest drób, przeznaczony do wysyłki);

Wymagania dla transportu drobiu do wyznaczonej rzeźni.

Na zasadach ogólnych.

Wymagania dotyczące przyjęcia drobiu w rzeźni, warunków uboju oraz postępowania z pozyskanym mięsem

1. Rzeźnia, w której będzie dokonywany ubój drobiu pochodzącego z obszaru zagrożonego musi zostać wyznaczona przez PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia drobiu. Wyznaczenie to należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu drobiu, zawarte w decyzji administracyjnej w sprawie zgody na transport. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez zakład warunków weterynaryjnych dla uboju drobiu z obszaru zagrożonego.
 2. PLW właściwy ze względu na położenie rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu drobiu i wyraził zgodę na przyjęcie tego drobiu do rzeźni.
 3. Zgodę na przyjęcie drobiu wydaje się w formie postanowienia.
 4. Badanie przed i poubojowe przeprowadza się zgodnie z przepisami o produktach pochodzenia zwierzęcego.
 5. PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni informuje PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia drobiu, o poddaniu ubojowi tego drobiu.
 6. Opakowania mięsa pozyskanego z drobiu pochodzącego z obszaru zagrożonego znakuje się owalnym znakiem identyfikacyjnym zgodnie z załącznikiem II, sekcją I rozporządzenia 853/2004 PE i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r *ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego*, a świeże mięso może być umieszczane na rynku wewnątrzspółnotowym.
 7. Kategoryzacja oraz postępowanie z UPPZ powstającymi w wyniku uboju drobiu pochodzącego z obszaru zagrożonego, odbywa się na zasadach ogólnych, zgodnie z przepisami *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 oraz rozporządzeniem Komisji (UE) nr 142/2011.*
- B. Warunki przemieszczenia piskląt jednodniowych z zakładu wylęgu drobiu położonego na obszarze zagrożonym do gospodarstwa wyznaczonego przez PLW.**

Wymagania dotyczące gospodarstwa przeznaczenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** piskląt jednodniowych pochodzących z zakładu wylęgu drobiu położonego w obszarze zagrożonym do gospodarstwa wyznaczonego przez PLW na terytorium RP, w szczególności położonego poza obszarem zapowietrzonym albo zagrożonym, może mieć miejsce jeśli gospodarstwo przeznaczenia, do którego przemieszczane są pisklęta jednodniowe spełnia środki bezpieczeństwa biologicznego wskazane w załączniku nr 1 do niniejszych wytycznych.

Gospodarstwo przeznaczenia:

- a) po przewiezieniu piskląt jednodniowych powinno zostać objęte nadzorem urzędowym w kierunku grypy ptaków,
- b) po przemieszczeniu do gospodarstwa przeznaczenia położonym poza obszarem zapowietrzonym albo zagrożonym, przywiezione pisklęta (drób) nie mogą opuścić gospodarstwa przeznaczenia przez co najmniej 21 dni od dnia wprowadzenia piskląt jednodniowych do tego gospodarstwa.

Wymagania dla transportu piskląt jednodniowych z zakładu wylęgu drobiu położonego na obszarze zagrożonym do gospodarstwa przeznaczenia położonego na terytorium RP.

Na zasadach ogólnych.

Wyznaczenie gospodarstwa należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu piskląt jednodniowych, zawarte w decyzji administracyjnej. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez gospodarstwo warunków weterynaryjnych dla utrzymywania drobiu z obszaru zagrożonego.

C. Warunki przemieszczenia drobiu odchowanego przed rozpoczęciem nieśności, z zakładu odchowu drobiu położonego w obszarze zagrożonym do gospodarstwa wyznaczonego przez PLW.

Wymagania dotyczące zakładu odchowu drobiu.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** drobiu odchowanego przed rozpoczęciem nieśności pochodzącego z zakładu odchowu drobiu położonego w obszarze zagrożonym do gospodarstwa położonego na terytorium RP, wyznaczonego przez PLW, może mieć miejsce jeśli z analizy ryzyka przeprowadzonej przez PLW wynika, że nie spowoduje to rozprzestrzenienia wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Wymagania dla transportu odchowanego drobiu do wyznaczonego gospodarstwa.

Na zasadach ogólnych.

Gospodarstwo przeznaczenia:

- a) w gospodarstwie nie jest utrzymywany żaden drób,

- b) po przewiezieniu piskląt jednodniowych powinno zostać objęte nadzorem urzędowym w kierunku grypy ptaków,
- c) po przemieszczeniu do gospodarstwa przeznaczenia pisklęta (drób) nie mogą opuścić tego gospodarstwa przez co najmniej 21 dni od dnia wprowadzenia.

Wyznaczenie gospodarstwa należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu drobiu, zawarte w decyzji administracyjnej. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez gospodarstwo warunków weterynaryjnych dla utrzymywania drobiu z obszaru zagrożonego.

D. Warunki przemieszczenia jaj wylęgowych z gospodarstw położonych na obszarze zagrożonym do wyznaczonego przez PLW zakładu wylęgu drobiu.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, zgody na transport jaj wylęgowych z gospodarstwa położonego w obszarze zagrożonym do zakładu wylęgu drobiu może mieć miejsce jeśli z analizy ryzyka przeprowadzonej przez PLW wynika, że nie spowoduje to rozprzestrzenienia wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Wymagania dla transportu jaj wylęgowych pochodzących z gospodarstw położonych na obszarze zagrożonym do wyznaczonego przez PLW zakładu wylęgu drobiu.

- a) jaja wylęgowe i ich opakowania poddaje się odkażaniu,
- b) jaja wylęgowe i ich opakowania znakuje się w sposób umożliwiający identyfikację miejsca ich pochodzenia.

Wymagania dla zakładu wylęgu drobiu.

Brak.

Wyznaczenie zakładu należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu jaj, zawarte w decyzji administracyjnej. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez zakład warunków weterynaryjnych dla wylęgu drobiu z obszaru zagrożonego.

E. Warunki przemieszczenia jaj konsumpcyjnych z gospodarstw położonych na obszarze zagrożonym do wyznaczonego przez PLW zakładu pakowania jaj.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** jaj konsumpcyjnych z gospodarstwa położonego w obszarze zagrożonym do zakładu pakowania jaj może mieć miejsce po spełnieniu poniższych warunków w gospodarstwie pochodzenia:

1. PLW właściwy dla gospodarstwa pochodzenia jaj przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą spełnienie wymagań bioasekuracji w tym gospodarstwie oraz stan zdrowia kur niosek.
2. Jaja zostały umieszczone w pojemnikach jednorazowych.
3. Zastosowano środki bezpieczeństwa biologicznego w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się grypy ptaków. Środki bezpieczeństwa biologicznego obejmują oczyszczanie oraz odkażanie powierzchni jaj w gospodarstwie pochodzenia albo w zakładzie pakowania jaj przy zastosowaniu środków biobójczych dopuszczonych do stosowania w przemyśle spożywczym.

Wymagania dla transportu jaj konsumpcyjnych bezpośrednio do wyznaczonego zakładu pakowania jaj:

1. Jaja pochodzące z gospodarstw położonych w obszarze zagrożonym muszą być transportowane bezpośrednio do wyznaczonego zakładu pakowania jaj;
2. Zakład pakowania jaj musi zostać wyznaczony przez PLW właściwego dla gospodarstwa pochodzenia jaj. Wyznaczenie to należy rozumieć jako wskazanie miejsca docelowego dla transportu jaj, zawarte w decyzji administracyjnej powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca pochodzenia jaj. Wyznaczenie to nie stanowi urzędowego potwierdzenia spełniania przez zakład warunków weterynaryjnych dla zakładu pakowania jaj z obszaru zagrożonego.
3. PLW właściwy ze względu na położenie zakładu pakowania jaj został poinformowany o planowanej wysyłce jaj oraz o konieczności lub braku konieczności poddania jaj oczyszczaniu oraz odkażaniu.
4. Na zasadach ogólnych środków transportu oraz sprzęt wykorzystywany do transportu jaj niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu.

F. Warunki przemieszczenia jaj konsumpcyjnych z gospodarstw położonych na obszarze zagrożonym bezpośrednio do wskazanego przez PLW zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne.

Wymagania dotyczące gospodarstwa pochodzenia.

Wydanie, w drodze decyzji administracyjnej, **zgody na transport** jaj konsumpcyjnych z gospodarstwa położonego w obszarze zagrożonym bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne w sposób określony w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji X w rozdziale II, w celu ich przetworzenia w sposób określony w rozporządzeniu nr 852/2004 w załączniku II w rozdziale XI. Wydając zgodę PLW przeprowadza analizę ryzyka uwzględniającą spełnienie wymagań bioasekuracji w gospodarstwie pochodzenia oraz stan zdrowia kur niosek.

Wymagania dla transportu jaj konsumpcyjnych bezpośrednio do wskazanego zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne.

1. Jaja pochodzące z gospodarstw położonych w obszarze zagrożonym muszą być transportowane bezpośrednio do wskazanego przez PLW właściwego dla miejsca pochodzenia jaj zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne w sposób określony w rozporządzeniu 853/2004 w załączniku III w sekcji X w rozdziale II oraz rozporządzeniu 852/2004 w załączniku II rozdział;
2. PLW właściwy ze względu na położenie zakładu został poinformowany o planowanych wysyłkach jaj.
3. Na zasadach ogólnych środek transportu oraz sprzęt wykorzystywany do transportu jaj niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien być poddany czyszczeniu i odkażaniu.

05012017

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

Z UZ.

Główny Lekarz Weterynarii

Załącznik 1. Środki bezpieczeństwa biologicznego w trakcie transportu:

1. Pisklęta jednodniowe muszą być transportowane środkami transportu zaplombowanymi przez PLW lub pod jego nadzorem;
2. PLW powinien uzgodnić z przewoźnikiem trasę przewozu;
3. Środek transportu niezwłocznie po zakończeniu transportu powinien zostać poddany czyszczeniu i odkażaniu pod nadzorem PLW.

Środki bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwie przeznaczenia:

1. Utrzymywanie drobiu w zamkniętych obiektach budowlanych lub innych miejscach, w sposób uniemożliwiający kontakt z drobiem lub innymi ptakami utrzymywanymi w innych gospodarstwach oraz ograniczający ich kontakt z dzikimi ptakami;
2. Wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami z budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, a w przypadku braku niecek dezynfekcyjnych – przed wjazdami i wyjazdami z gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób oraz stałe utrzymywanie wyłożonych mat lub niecek dezynfekcyjnych w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;
3. Utrzymywanie drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których dostęp mają dzikie ptaki;
4. Przechowywanie paszy dla ptaków w sposób zabezpieczający przed kontaktem z dzikimi ptakami oraz ich odchodami;
5. Karmienie i pojenie drobiu oraz ptaków utrzymywanych w niewoli w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami;
6. Stosowanie przez osoby wchodzące do budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego, przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku;
7. Stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą drobiu zasad higieny osobistej, w tym mycie rąk przed wejściem do budynków inwentarskich;
8. Oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi używanych do obsługi drobiu przed każdym ich użyciem;
9. Prowadzenie dokumentacji zawierającej w szczególności informacje na temat liczby padłych ptaków, spadku pobierania paszy lub nieśności.

Załącznik 2.

Wymagania bioasekuracji dla zakładu wylęgu drobiu:

1. Teren każdego zakładu wylęgu drobiu powinien być ogrodzony, a każde wejście/wyjście osób, samochodów powinny być odnotowywane przez pracowników zakładu;
2. Osoby postronne mają zakaz wejścia na teren obiektu;
3. Na teren pomieszczeń produkcyjnych mogą wejść tylko osoby posiadające aktualne badania lekarskie;
4. Osoby z zewnątrz mogą wejść na teren zakładu wylęgu drobiu wyłącznie po uzyskaniu zgody, dokonaniu wpisu w ewidencji osób wchodzących oraz po przejściu przez służbę sanitarną (kąpiel) i założeniu ubrań ochronnych;
5. Osoby z zewnątrz mogą przebywać na terenie zakładu tylko pod nadzorem wyznaczonej osoby będącej pracownikiem zakładu;
6. Samochody do przewozu jaj wylęgowych z gospodarstwa pochodzenia do zakładu wylęgu drobiu oraz samochody do przewozu piskląt jednodniowych z zakładu wylęgu do gospodarstwa przeznaczenia każdorazowo po rozładunku/przed załadunkiem powinny być myte i dezynfekowane;
7. Pomieszczenia produkcyjne w zakładzie wylęgu powinny być myte i dezynfekowane każdorazowo po zakończeniu procesu produkcyjnego;
8. Tace klujnikowi, kratki lęgowe i wózki lęgowe powinny być myte i dezynfekowane każdorazowo po zakończeniu procesu produkcyjnego;
9. Pojemniki transportowe powinny być myte i dezynfekowane każdorazowo po powrocie pojemników z gospodarstwa, na której zostały rozładowane pisklęta jednodniowe;
10. Raz w miesiącu powinny zostać pobrane wymazy czystościowe (mikrobiologiczne) z:
 - samochodów do przewozu jaj wylęgowych z gospodarstwa pochodzenia do zakładu wylęgu drobiu;
 - tac klujnikowych, kratek lęgowych, pojemników transportowych;
 - samochodów do transportu piskląt jednodniowych z zakładu wylęgu do gospodarstwa przeznaczenia;
11. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego powinny być składowane w oddzielnym, oznakowanym miejscu, do którego mają dostęp tylko osoby wyznaczone i odbierane przez upoważniony podmiot.